DE VORBĂ CU FOSTII INTERNAȚIONALI

FREDY FIERARU

Cu Fieraru, „Fredy", — cum îl spunem toți — am stat mult de vorbă într-o după-amiază de iarnă, cînd viscolul bătea cu degete înghețate în fereastre. Dar, ascultînd povestea fostului half centru al „Venusului", nu mai vedeam troienele de zăpadă și grindina de gheață ce asediau orașul, ci terenurile de fotbal, siluetele sprintene ale jucătorilor, tribunele înțesate de spectatori...

Din noianul de episoade și întîmplări povestite, am ales cîteva pe care, cu îngăduința lui Fredy Fieraru, le facem cunoscute cititorilor, precum și fotbaliștilor mai tineri, care pot extrage unele învățăminte folositoare pentru capitolele : dîrzenie, abnegație, perseverență și — mai ales — DRAGOSTEA PENTRU FOTBAL !

FOTBALIST, FĂRĂ VOIE...

Cum am jucat fotbal prima oară ? Fără să vreau. Nu. Nu te mira. Acesta-i adevărul ! Îndrăgeam fotbalul, dar la 13 ani eram cel mai slab pitic din echipă. Într-o duminică, în timp ce așteptam, în tribună, începerea partidei „seniorilor", antrenorul mă cheamă și îmi spune : „Uite ce e, n-a venit unul din echipă și n-am găsit pe nimeni să-l înlocuiască : O să joci tu". Am încercat să protestez, dar el mi-a retezat-o, aspru : „Știu că ești o gloabă, dar n-am pe altul ! O să joci. Și cum prinzi mingea, o dai altuia, repede ! Am intrat pe teren dîrdîind de frică. Aveam 13 ani și toți ceilalți erau oameni în toată firea ! De teamă să nu mă lovească vreunul, AM DAT DRUMUL, IMEDIAT, LA, TOATE MINGILE ! Ei, bine, „pasele" mele s-au dovedit grozave. Toată lumea zicea că am jucat ca la carte. Toți vorbeau de „ăla micu' care a dat tot timpul niște pase formidabile". Și din ziua aceea, am rămas în prima echipă. Titular !

. Nu. Nu te grăbi să pui punct acestui capitol ! ...Devenind „titular", răsunderea față de echipă creștea. Trebuia să mă ridic la nivelul celor mai mari, cu toate că eram pirpiriu și ca vîrstă, și ca înălțime. La antrenamente ei trăgeau tot timpul la poartă. Eu mă antrenam pe tot terenul. Alergam, făceam exerciții cu balonul iar mai tîrziu, avînd norocul să-l întîlnesc pe Guttman, care juca la Viena, am învățat ce e jocul cu capul, ce e detenta și cum se marchează goluri la cornere. După patru ani progresasem destul de bine. La 17 ani am jucat — la un turneu — half pe partea celebrilor Dobo și Taenzer. Și i-am ținut bine de tot Cu dinții !... Probabil au observat lucrul acesta și alții, căci în 1930, la 20 de ani, am fost chemat în echipa României care pleca la Montevideo, la campionatul mondial. Jucam, acum, alături de „așii" vremii : Vogl, Wetzer, Dești, Steiner și Covaci. Făcusem un drum, nu glumă. Și — totuși — drumul era abia la început !...

LA TOT PASUL ÎNVEȚI CÎTE CEVA

...Te văd cum notezi mereu, acolo, pe hîrtie, cuvintele mele. Ei bine, dacă intenționezi să le publici cîndva, unele pasaje ar trebui să fie culese cu litere mari. Ca tinerii să le citească mai atent, să învețe cîte ceva d-l nos' „bătrînii".

.. La Montevideo, perna nu ne-a fost prea moale... Nu știam nimic despre fotbalul sud-american. Nu am avut nici teren unde să ne antrenăm! Dar eu mă frămîntam tot timpul. Vroiam să cunosc adversarii. Într-o dimineață, am plecat de la hotel, la clubul Penarol. Le-am spus că sînt fotbalist și vreau să-i văd pe uruguayeni la antrenament. Și astfel am ajuns să-l întîlnesc pe celebrul Andrade. Se antrena cu întregi. Făcea atîtea giumbușlucuri cu mingea, încît am rămas cu gura căscată. Am fugit la hotel și i-am spus d-lui Luchide : — Eu nu mai joc. Mi-e frică. A făcut ochii mari. I-am explicat totul : — Sînt niște vrăjitori ai balonului, înțelegi ? Vrăjitori !

A doua zi, după ce m-am liniștit, am luat iar drumul spre Penarol. M-am apropiat de uruguayeni. I-am cunoscut și pe Andrade, și pe Iriarte, și pe Anselmo. Mi-au îngăduit să mă antrenez cu ei. Mi-au anulat unele „figuri". Căutam să le imit. Nu reușeam dar o luam de la capăt. După o săptămînă, mă simțeam alt om. Învățasem lucruri folositoare. I-am spus atunci d-lui Luchide — Da, acum am curajul să joc !" Am fost învinși. Nici nu se putea altfel în acel moment. Ei ne erau superiori cu o clasă. Dar am învățat ceva. Că orice sistem tactic nu va salva o echipă, dacă ea nu are 11 valori individuale ! Mă întorceam în țară cu dorința să muncesc înzecit, fără odihnă, așa cum îi văzusem pe uruguayeni la antrenamente... Dar... Iată că există, întotdeauna, un „dar"...

CEL MAI IMPORTANT MECI AL VIEȚII...

.. Nu. Nu l-am jucat cu nici o echipă. L-am jucat cu mine însumi ! Și am învins, pentru că dragostea pentru fotbal era atît de mare, încît nu se putea să nu învingă... „Meciul" a început pe vaporul cu care ne întorceam în țară. Am contractat o dublă pneumonie. M-am zbătut, zile întregi, între viață și moarte. Înaintea crizei care trebuia să-mi fie fatală — după verdictul doctorului — băieții din echipă au venit să-și ia adio de la mine. Cu o teribilă încleștare de voință, am biruit criza și, cu ea, moartea. Am fost transportat la o clinică din Genova și acolo am stat, nemișcat, în pat, trei luni. În acest timp visam fotbal ! M-am întors în țară. De la 67 kg ajunsesem la 42 ! Doctorii mi-au recomandat o supra-alimentație ca să mi se sudeze iarăși plămînii. În șase luni, de la 42 kg ajunsesem la 105 ! Și — curios — visam la fotbal ! Toți mă luau în rîs. Am trecut la plimbări, mișcări ușoare și am ajuns la 85 kg. Cînd doctorii au constatat că plămînii s-au refăcut, am primit permisiunea să reiau antrenamentele ! În 1932 aveam iarăși 67 kg și jucam fotbal ! Jucam, în sfîrșit, iarăși, FOTBAL ! Și nu jucam tocmai rău, de vreme ce Venusul m-a luat imediat în echipă !...

10.000 DE „11 METRI" LA ANTRENAMENTE CA SĂ BAGI UNUL ÎNTR-UN MECI !

...Nu, nu Fredy. Despre capitolul „Venus" dă-mi voie să povestesc și eu ceva. Eram copil pe-atunci și mă strecuram în tribuna de lemn de pe Șplai. Și de acolo vedeam ceva tare curios. Cu două ore înaintea antrenamentului intrai pe teren. Pe soare torid, pe ploaie torențială, pe ninsoare, tu erai primul ! Te îmbrăcai gros de tot, îți puneai ghete grele în picioare și alergai pînă cînd sudoarea curgea în riuri de pe tine... Luai apoi balonul și-l „judecai" pe-ndelete pînă osteneam și eu privindu-te. Abia atunci veneau băieții și începeai antrenamentul alături de ei. Iar la sfîrșit, tu, Fredy, mai rămîneai cu Burdan sau cu David ca să închei și ultimul act al piesei : loviturile libere ! Da, te vedeam Fredy cum puneai un semn pe una din bare și trăgeai exact acolo nu o dată ci de zececinsprezece ori la rînd ! Cînd nu aveai oameni ca să formeze „zidul", înfigeai în zgura terenului șipci de gard și apoi trăgeai pe diverse traiectorii peste acest gard spre poartă !.. Toate aceste șuturi se bazau parcă pe niște calcule geometrice, și însuși zborul mingii era dirijat după anumite reguli ! Da, am fost martor la toate aceste ore de muncă aspră și îndîrjită. De aceea nu mă mir că „penalty"-urile tale erau imparabile, iar loviturile de la 16—20 metri, goluri în proporție de 80 la sută.

— Da, e adevărat, munceam foarte mult și trebuie să adaug că transformarea acestor lovituri era condiționată și de o anumită orientare psihologică. Cînd execuți lovitura, portarul îți spionează mișcările și privirea. Vrea să bănuiască direcția unde vei trage. La Venus, foloseam uneori un șiretlic. Cînd era vorba de un penalt, stăteam mai mulți în preajma careului de 16. Petea așeza mingea, dar lovitura o executam... eu. Portarul care era cu ochii pe toți n-avea posibilitatea să-mi ghicească intenția. De asemenea, în timpul jocului, eu „studiam" portarul advers. Trebuia să văd la ce mingi e mai bun. Dacă apără mai bine pe sus sau pe jos, dacă plonjează pe stînga mai bine decît pe dreapta. Cînd se ivea prilejul executării unei lovituri, aveam toate „datele" problemei, știam ce am de făcut ! Cu Glaser, cu care eram prieten, am pariat că îi transform zece penaltiuri bară-gol, la semi-înălțime. Deși eram în pantofi de stradă am trimis balonul de zece ori acolo unde hotărîsem. Cu Baniță — un as al acestor lovituri — m-am duelat în memorabilul meci Venus—Rapid (2—2). „Giussy" a marcat două goluri (unul din lovitură liberă de la 17 m.) iar eu am egalat scorul prin două lovituri libere (de la 18 și 20 metri).

...Ascult cuvintele „bătrînului" și reflectez :

— De ce Sasu, de pildă, nu-și găsește timp o dată să stea de vorbă cu „Fredy" Fieraru ? Măcar odată....

GEORGE MIHALACHE

PĂRINȚI ȘI COPII

COCIȘ, TATĂL, A AVUT TRICOUL NR. 11; FIUL SĂU ÎL PREFERĂ PE CEL CU NR. 10...

Fiul nu se împăca, însă, cu acest rol, așa că a revenit la Oradea, unde se lansează pe unul din cele două posturi de atacant central, în echipa de juniori a „Crișului". La 18 ani, prima formație (aflată pe-atunci în Divizia A) îl cooptează printre componenții liniei ei ofensive, unde, prin dribling-ul său fin, dar și prin „ochiul cîmpului", se consolidează pe locul de lucid coordonator al atacului orădean.

Acum, pensionarul gustă toată tihna și mulțumirea pe care i-o dau soția, fiul, fiica și nepotica. Fiica, Eva, se bucură de titlul de fostă campioană a regiunii la 100 m plat.

Iar de la Elemer, așteaptă, împreună cu toți orădenii, ca el și echipa „Crișul" să reînnoade firul de aur al fotbalului bihorean, care strălucea, altă dată, ca stea de primă mărime, pe firmamentul sportului românesc.

Text și foto : S. BRAȘOVEANU

Cei doi ELEMER, tatăl și fiul...

CITITORII ÎȘI SPUN PĂREREA

„Este necesar ca toate cluburile să-și perfecteze singure întîlnirile internaționale, la buna înțelegere cu echipele pe care le vor întîlni. Este un sistem mult mai bun decît acela ca toate organizările de meciuri să treacă prin birourile federației care este mai departe de organizarea acestor turnee, decît cluburile înseși. În plus, probabil că cluburile au în vedere și faptul — deloc neimportant — că din aceste întîlniri trebuie să învețe ceva" (MIHAIL BROILEANU — *Suceava*).

★

„Este imperios necesară o cotitură nu numai în munca antrenorilor, ci și în relațiile lor cu fotbaliștii. Nu sînt puțini acei tehnicieni care se lasă conduși de jucători ; mai mult, în repetate rînduri împart cu ei bucuriile sau necazurile la cîte un... spriț ! Munca lor și dragostea lor pentru fotbal este dovedită mai mult din punct de vedere teoretic. Și dacă unul dintre antrenorii noștri se ridică mai mult, ceilalți, invidioși probabil, încep și-l „lucrează".

Am citit în coloanele pe care aproape săptămînal revista „Fotbal" le pune la dispoziția cititorilor, o sumedenie de propuneri. Sînt curios să știu cîte dintre ele — unele au fost foarte valoroas — și le-a însușit federația și au devenit realitate" (C. STAN *București*)

★

„Federația de fotbal trebuie să analizeze cu mai mult spirit de răspundere felul în care sînt abordate întîlnirile internaționale și turneele, peste hotare, indiferent de importanța lor". (ION DOBRE, *Tohanul Vechi, Brașov*).

★

„La ora actuală campionatul de juniori este marele anonim al fotbalului nostru, desfășurîndu-se într-o totală indiferență atît din partea spectatorilor cît și a organelor mișcării sportive. Nu mai adaug și faptul că în presă apar foarte sporadic cîteva rînduri despre rezultatele acestora. Cred că pentru redresarea și obținerea unui eficient progres al juniorilor, ar fi bine de aplicat cîteva măsuri, ca de pildă : 1. Reorganizarea campionatului național de juniori, în sensul că pentru echipele care activează în Diviziile A, B și C să se organizeze o întrecere care să se desfășoare simultan cu a primelor garnituri ; 2. Organizarea a cît mai multe meciuri internaționale pentru echipele de juniori ale cluburilor ; 3. Organizarea campionatelor școlare, sistem cupă, pe orașe, județe, iar finala să se joace într-un cadru festiv într-un mare oraș din țară, în fața a cîteva zeci de mii de spectatori, în special din rîndul elevilor ; 4. Să se permită copiilor să joace pe orice terenuri, să fie adică abrogate acele restricții, precum că... s-ar putea strica gazonul, pe care le impun unele asociații ; 5. Obligativitatea tuturor asociațiilor și cluburilor sportive să înființeze centre de copii, conduse de foști jucători". (GURBAN CRĂCIUN, *str. A. Mureșanu nr. 14 Simeria*)

★

Venim la meciurile de fotbal, uneori de la distanțe mari, ca să vedem un joc adevărat, spectaculos, pe care să-l aplaudăm, și nu să vedem cum unii jucătorii sînt ridicați pe brațe de pe teren în urma loviturilor primite din partea adversarilor. Federația ar trebui să-i instruiască pe arbitri să-și facă datoria constiincios, să-i sancționeze drastic pe acei jucători care confundă mingea cu picioarele adversarilor" (MARIN DUMITRESCU, *str. Stupilor nr. 2, Găești*).

★

„Aș face cîteva recomandări privind îmbunătățirea calității fotbalului din țara noastră. În primul rînd cred că ar trebui să fie sancționate orice abateri, cît de mici, făcute de fotbaliști pe terenul de sport sau în afara lui. Apoi, jucătorului sancționat pe o perioadă mai îndelungată de club sau federație, să nu i se dea dezlegarea sau transferul pentru a juca în altă echipă. În al treilea rînd, cred că în perioadele de transferări ar trebui să se dea dezlegare jucătorilor numai în cazuri speciale, în care se dovedește că transferul îi este neapărat necesar. În sfîrșit, se impune aducerea unui antrenor străin care să conducă antrenamentele selecționaților." (NICOLAE GREFELEAN, *str. Arnay Janoș nr. 6, Tg. Mureș*).

UN RĂSPUNS

Dintre numeroșii cititori care se adresează redacției noastre în diferite probleme ale fotbalului (și sînt multe !), tov. Doru Brănici din Ploiești se referă la formula campionatului nostru național de-a lungul anilor și se întreabă dacă nu cumva se înșeală atunci cînd crede că prima modificare de formulă s-a produs acum, după mulți ani.

Nu, tov. Brănici, nu te înșeli. De opt ani, mai precis din ediția 1960—61 campionatul se dispută după aceeași formulă, adică într-o singură serie de 14 echipe. Este vorba, bineînțeles, de Divizia A. O singură dată, în 1962—63, s-a intervenit cu o modificare: reprezentativa de juniori, care a cîștigat Turneul U.E.F.A. 1962 a devenit echipa Viitorul, fiind introdusă în prima divizie ca a 15-a participantă. Experiența însă, n-a „ținut" și după prima parte a campionatului echipa Viitorul a fost desființată, iar jucătorii au optat pentru alte divizionare A. Pînă în 1960 numărul echipelor din divizia A fusese 12.

În ceea ce privește Divizia B și aceasta, ca și Divizia C, a avut stabilitate ca formulă în ultimii cinci ani. Prima s-a desfășurat pe două serii a 14 echipe, secunda pe 4 serii a 14 echipe. În edițiile din anii 1959—1963, divizia B s-a disputat pe 3 serii a 14 echipe, iar cu două campionate mai înainte fusese organizată ca și acum (2 x 14).

Care-i cea mai bună formulă? Pînă acum cea într-o serie de 14 echipe s-a dovedit mai potrivită cu posibilitățile fotbalului nostru.

REUNIUNE ORGANIZATĂ DE CLUBUL PROGRESUL

Clubul „Progresul" organizează luni 8 aprilie, ora 17,30 „Seară a amintirilor fotbalistice de ieri și de... azi", la care vor fi prezenți: Ion Lupaș, Dincă Schileru, Titus Ozon, Al. Caricaș, C. Dinulescu, M. Smărăndescu, Gh. Banciu, V. Mailetuță, C. Drăgușin, Fl. Știrbei, N. Oaidă, P. Mîndru, V. Mateianu, V. Popescu, C. Matei și Marian Alecu. Reuniunea va avea loc în sala clubului „Finanțe-Bănci" din str. Doamnei nr. 2.